

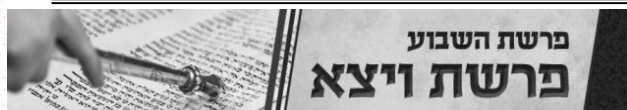
עלון תורני שבו

בעזרי"ת

אגדה של תורה

גליון 814

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פתיח האהל

יעקב אבינו, מגיע ללבן רק במקלו, לבן ניסה לרמותו בכל הרמאויות האפשריות. למרות הפעמים הרבות בהן היתל בו לבן והחליף את משכורתו עשרת מונים, יעקב אף פעם אינו מועל בתפקידו, ואת עבודתו

הוא עושה על הצד הטוב ביותר.

יותר מכך, בנוהג שבעולם ששכיר המתקבל לעבודה, בתקופה הראשונה אין זריז ונלהב ממנו, עובד הוא שעות נוספות ומשתדל לשאת חן בעיני מעבידו. בהמשך הוא נכנס לשגרה, התלהבותו פגה והלהט נשחק. ואילו אצל יעקב אבינו – מחדש הגאון רבי ויזאל צרפתי זצ"ל בספרו "צוף דבש" – לא חלה כל ירידה במוסר העבודה, אלא "ויהיו בעיניו כימים אחדים" – בכל הימים והתקופות שררה אחידות, ותמיד עבד כמו ביומו הראשון. והנה, לכל אורך השנים, נראה לעומד מן הצד כי בגלל היצמדותו לאמת – יעקב מפסיד, ולפחות אינו מרוויח. נראה שאילו היה נוהג כמעבידו לבן, מעלים פה ומחסיר שם, היה מצליח להציל מלבן יותר.

והנה בסוף, אנו מגלים כי לא רק שלא הפסיד מאומה, אלא הצליח למעלה מן המשוער, ונכסיו התרבו יותר מנכסיו של לבן. וכמו שאמר יעקב ללבן: "כי מעט אשר היה לך לפני ויפרוץ לרוב ויברך ה' אותך לרגליו".

והרה"ג ר' יצחק דין בספרו "פניני הרביד" מטעים שיותר מכך, דווקא ממעשה הרמאות של לבן – צמחה ליעקב ההצלחה. ואפילו ברמאות הגדולה ביותר, שהחליף את רחל בלאה, היתה ליעקב ברכה, שהרי לאה ילדה לו את רוב הבנים, בעוד שרחל היתה עקרה. וכן דווקא מזה שהחליף משכורתו עשרת מונים, הרוויח יעקב, וכמו שהעיד: "אם כה יאמר נקודים" וגו'.

פעמים נראה כי אדם הנוהג בישרות ונמנע מתחבולות מפסיד מכך, אך בסופו של דבר הכל נוכחים לראות כי הוא מצליח יותר מכולם. ומנגד, פעמים אדם חושב שירוויח עוד כמה שקלים כתוצאה מחוסר יושר, אך למעשה הוא רק יפסיד מכך. כי רק מיושר מרוויחים, ובמזומן.

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

"ויאסף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה"

פעם, בא אחד מיהודי ווילנא, אל רבי שלמה זלמן, אחיו של רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל, והביע לפניו את צער, כל יודעי ומכירי חושבים אותי עדיין לנגיד, אבל אני הגבר יודע את מצבי, כי ברע הוא, והנה הגיעה עת דודים לבתי, ולפי מצבי בציבור ובקהילה, אנוס אני לעשות משתה גדול, ולהזמין את העשירים והמכובדים שבעיר, ההוצאה תהי' מרובה, ומצבי דחוק מאד, נבוך אני, ואינני יודע איך להתנהג.

זלמן תשובה: שתי פעמים מסופר בתנ"ך על חתונה שהוזמנו אליה אנשים. פעם אחת, כשהשיא לבן את בתו ליעקב, נאמר "ויאסף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה", ופעם השנייה, כאשר נשא בועז את רות נאמר: "ויקה עשרה אנשים מזקני העיר". לבן, שהיה מפורסם ברמאות, כשצריך היה להשיא את בתו לא רצה כלל להיכנס בחשבונות, כמה הוצאות יצטרך להוציא בשביל המשתה, ועל כן אסף את כל אנשי המקום, ועשה להם משתה גדול, מתוך תקווה, כי בזה ירמה את בני עירו, שיחשבו עליו שהוא עשיר ורב אוצרות, ויתנו בו אמון.

ואולם בועז, למרות שהיה עשיר גדול מאד, גם בעיני אנשי עירו, היה גם איש ישר שחי על פי חשבון, כי מי יודע מה יולד יום, ועל כן כשהגיעה שעת חתונתו עם רות, הזמין רק עשרה אנשים, וגם הם מזקני העיר, שאינם אוכלים ואינם שותים הרבה, כך היא חובתו של כל איש ישר, לא לפזר כסף בשביל משתה, במיוחד כשהוא בעצמו יודע שמצבו ברע הוא.

זמנך השבת
הדלקת נרות
מוצאי שבת
5:16 4:16
נא לטמור על קדושת חגליו
אין לקרוא בשעת חתפילא
5:53 י"ת

איש אחד בא מזיע ומתנשף לבית של חבר
שלו בקומה ה 19.

החבר: מה קרה? למה עלית במדרגות?
יש מעלית.

האיש: בהוראות של המעלית כתוב שהיא
מיועדת ל 10 אנשים.

החבר: נו, אז מה הבעיה?
האיש: מאיפה יש לי כח לחכות לעוד 9 ?

**בחיים לא הבנתי את המשפט "הלכו לי
הרגלים", מה זה לא התפקיד שלהם?**

כושי נכנס עם תוכי על הכתף למסעדה.
המלצר שואל: מאיפה הבאת אותו?
התוכי עונה: מאפריקה

**2 ילדים מנסים להדליק מדורה.
למה הגפרורים לא עובדים?
תוהה הראשון**

**"באמת מוזר" עונה השני "ניסיתי את
כולם בבוקר והם עבדו מצוין!"**

שוטר נתן דו"ח על מהירות מופרזת לנהג
ואומר לו: "קיבלת 5 נקודות"
הנהג: "מה אני יכול לעשות עם הנקודות
האלה?"

השוטר: "אתה אוסף 21 נקודות
וקונה אופניים."

**איך קמצן שותה קולה?
שותה סודה עם משקפי שמש**

שאתה מחפש משהו, למה הוא תמיד נמצא
במקום האחרון שאתה מחפש בו?
כי שאתה מוצא את זה, אתה מפסיק לחפש.

**שלוש זקנות התווכחו מי זוכרת הכי פחות
טוב. הראשונה אומרת: "אני הולכת
לשכנה לבקש משהו וכשאני מגיעה כבר
שוכחת מה רציתי", השנייה אומרת: "אני
הולכת להביא משהו מהארון ועד שאני
מגיעה לארון כבר שוכחת מה רציתי",
השלישית באה לומר, אבל אז אומרת:
"שכחתי מה רציתי להגיד"**

קמצן הלך הלך הלך...
נו מה, חשבתם שיזמין מונית?

בכל ענייני העלון אפשר לפנות למייל:
8444774@Gmail.com

אהל לחידוש

חידושים ופגנים לשולחן השבת

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה... ויחלום...

בפסוקים הללו מובאים שבע פעולות והם: ויצא, וילך, ויפגע, וילן, ויקח, וישם, וישכב. והפעולה השמינית היא ויחלום... והנה ה' ניצב עליו. וזה בא ללמדנו כי האדם בעולם הזה חושב שהוא זה שפועל בכל שבעים שנות חייו בעולם. הוא חושב שהוא יוצא, הולך, פוגע, לוקח וכו'... אבל באחרית ימיו, לפני יציאת נשמתו, האדם מבין שהכל היה בסך הכל חלום ודמיון ואת הכל עשה הקב"ה. ולמדנו מכאן דבר נוסף: שככל שנגיע מוקדם יותר בחיינו למסקנה שהכל דמיון ואת הכל עושה הקב"ה ולא אנחנו, אז נזכה מיד להשראת השכינה במעשי ידינו, כי מיד אחרי ויחלום' נאמר ויהנה ה' ניצב עליו... (באר הפרשה)

"ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש"

אומרים חז"ל: בשעה שהלך יעקב אבינו לביתו של לבן הארמי למצוא אישה במצוות הוריו אמר: ה"שיר למעלות אשא עיניי אל ההרים מאין יבוא עזרי" יעקב נמצא לבדו מחוץ לבית אביו אין בכיסו פרוטה לפרטה שהרי אליפו לקח ממנו את כל רכושו במקום להרוג אותו... הוא יודע שאם הוא חוזר עשוי הורג אותו. הוא יודע מיהו דודו לבן ואלו אנשים רעים ומושחתים נמצאים שם... מה עושים?! לאחר "הערכת מצב" הוא מבין שהדרך היחידה "לשרוד" את חרן היא אמונה מלאה בהקב"ה! הוא ניגש לשיבתו של שם ועבר ו"ממלא מצברים" רוחניים שיעזרו לו לחיות בחרן כדי שלא ללמוד ממעשיהם. יעקב אבינו הוא סמל האמונה! בשעה הכי חשוכה לו הוא מתקן את תפילת ערבית וקורא קריאת שמע. מביא החיד"א: מדוע כל אימא יהודייה מלמדת את בנה כבר מגיל שלוש לכסות את העיניים בקריאת שמע? האימא רוצה להרגיל את בנה הקטן כבר מעכשיו תדע: שיש לך הרגשה שהכול מסביבך חושך (כשמים את היד על העיניים חשוך) שם צריך את האמונה... על דרך זה ניתן להוסיף רעיון: בתפילת שחרית לאחר קריאת שמע ישראל אומרים: "אמת ויציב..." ואילו בתפילת ערבית לאחר קריאת שמע ישראל אומרים: "אמת ואמונה..." מה השוני?! אלא כשיש אור כשהמזל מאיר פנים וההצלחה ניכרת הכל טוב האמת ברורה והכל יציב... אך כשיש חושך שהצרות מחשיכות ומעיבות על מצב רוחו של האדם למרות שידועים את האמת לפתע משהו יכול להתפספס כאן נדרשת אמונה בשיא תוקפה.

"והיה העטפים ללבן והקשרים ליעקב"

רבי משה מקוברין זצ"ל אמר: מי שייך למי "העטפים" - אלה המתעטפים בצביעות, מקורם בלבן הארמי. "והקשרים" - מי שקשורים בלב תמים לה' יתברך, של יעקב הם.

אהל המעשה

רחל מכניסה את שפחתה לביתה. ליעקב נולדים שני ילדים, דן ונפתלי. על שמו של זה האחרון, נותנת רחל טעם: "נפתולי אלוקים נפתלתי עם אחותי גם יכולתי". "נפתלתי" מלשון מִאַבָּק. ויש להבין: אם שפחתה של רחל ילדה, מה עניין לאה לכאן? "נפתלתי עם אחותי?!" מה עשתה לאה שצריכים 'להיאבק' בה???

זלמן הרגיש שהזעם מטפס בגרונו וחונק אותו. שעה ארוכה הוא יושב בחדר ההמתנה כדי להיכנס לרבי, ועד שהגיע תורו להיכנס הגיע שמשון הגביר ודורש להיכנס מיידית אל הרבי. "היכנס אל הרבי", תבע זלמן במפגיע מהגבאי הנבון, "תספר לו שאני מחכה כבר שעה בתור ושמשון הגיע רק עכשיו. נראה את מי הוא יורה להכניס".

הגבאי הקשיב לעצה-הוראה, ולו בשביל שלא אבה להסתבך לא עם שמשון הגביר ולא עם זלמן מר הנפש, שסחב עשרות חבילות צרות על גבו; העניות הייתה הקשה שבכולן. מדי פעם היה מגיע זלמן אל כ"ק רבי משולם פייש הלוי מטאהש, בחדרו שפך את לבו בפני אוהבן של ישראל, שהסכית לו זמן רב, עודד אותו בחוס, בירך אותו בכל הברכות ופטר אותו במתת יד הגונה. לאחר רגעים ספורים יצא הגבאי ובפיו הוראת הקודש: "יכנס הגביר... זלמן חיכה שעה נוספת בחוץ. בסיומה, הוכנס אל הרבי. לא השתהה זלמן כלל ופתח במלוא הקיסור טענות. הייתה לו שעה שלמה מחוץ לחדר להכין את דבריו... שליימזל כמוהו, טען זלמן, אין בנמצא. גם הרבי - היהודי היחיד שעוד התייחס אליו בכבוד - דוחה אותו מעל פניו כאשר מגיע גביר עם כסף...

בניגוד להנהגתו של הרבי להקשיב לזלמן זמן רב, הפעם תחב הרבי בידו מעטפה ופטר אותו מיד לשלום. בחוץ, עוד היה שמשון הגביר. משראה הגביר את זלמן, הציע לו בחביבות טרמפ ברכבו עד הבית. אולם משנכנסו לרכב, זיהה שמשון את המעטפה שבידי העני, והתעניין מהיכן היא. "הרבי נתן לי אותה", השיב זלמן בחמיצות. "שמא תסכים להיכנס עמי שוב אל הרבי?!", ביקש שמשון. הייתה זו המעטפה שהכין הגביר עבור הרבי כפדיון נפש. הוא שאל את הרבי בתמיהה מדוע לא פתח את המעטפה לראות מה הסכום שבתוכה, לפני שהעניק אותה לזלמן.

"אני צריך לדעת כמה יש בה?!", השתאה הרבי מטאהש שנודע בצדקת פזרונו, "הוא צריך לדעת! שמעתי מהגבאי שהוא מחכה בחוץ, ולא היה לי כסף עבורו. מששמעתי שאתה רוצה להיכנס בדחיפות, הוריתי להקדים אותך לפניו, כך ידעתי שיהיה לי כסף לתת לו..."

במדרש (איכה רבה) מובא שלאחר חורבן הבית ביקש הקב"ה מכל אחד מהאבות הקדושים שימליץ טוב על ישראל. הם מנסים את כוחם, אבל טענותיהם לא גורמות להחיש ישועה לבניהם הנאנקים בגלות. כאשר מגיעה רחל, היא טוענת טענת-מחץ: ריבונו של עולם, אני, שאני בשר ודם, הכנסתי את צרתי (לאה) לביתי ולא קינאתי בה, ואילו אותה, בורא כל עולמים, אינך מוכן לוותר לישראל שחטאו לך?! "בשבילך, רחל", נענה הקב"ה ברחמים רבים, "אני מחזיר את ישראל למקומן" - - -

מבאר רבנו משה, האלשיך הקדוש: כאשר ביקשה רחל מהקב"ה רחמים על בניה, והקב"ה שמע לתפילתה, נוכחה רחל לדעת שכל הניסיון שזימן לה הקב"ה עם לאה, היה לטובתה. כדי שלעתיד, כאשר יהיו בניה בצרה, היא תוכל לעורר עליהם רחמים ולהביא את פדותם. כה אמרה אמנו רחל בלידת נפתלי: אותם "נפתולי אלוקים (ש)נפתלתי עם אחותי", מאבקי הנפש שהיו לי בשעה שמסרתי סימניי לאחותי ולא קינאתי בה, "גם יכולתי" - נועדו לטובתי כדי שאוכל להפיק מהניסיון הזה תועלת. לא תמיד יש בנו סבלנות תוך כדי ניסיון לזהות את הטוב שהוא מגלם בתוכו. לפעמים גם כשיש סבלנות - הידיעה הזו לא מנחמת אותנו.

אבל כדאי לזכור את המשפט של הרבי מטאהש: "לא אני צריך לדעת כמה יש במעטפה. הוא צריך לדעת". ריבונו של עולם לא צריך את הניסיונות שלנו. הם נועדו אך ורק לטובתנו. וכדי לקבל מעטפה - צריכים לעמוד בתור גם כשקשה ומציק. (ישראל קעניג)

"מה נורא המקום הזה, אין זה כי אם בית אלקים"

הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע נסע עם מקורביו ממקום למקום, בדרך עצרו בעיר אחת וביקשו להתפלל בבית הכנסת העירוני עם אנשי המקום. בית הכנסת היה חרב למחצה, קירותיו במצב נוראי וההזנחה בלטה מכל פינה. הביט הרה"ק מפרמישלאן סביב והפטיר: "איי, מה נורא המקום הזה, אין זה כי אם בית א-לוקים". אנשי העיר התרגשו לשמע הדברים היוצאים מפי הצדיק, אך בלבם פנימה תמהו מה קדושה מיוחדת יש בבית כנסת עלוב זה. הרגיש הרה"ק בתמיהתם, ופנה לבאר להם: בכל בית כאשר מתקלקל דבר-מה דואגים בעלי הבית לתקנו. גם אם אין הם נחפזים לתקן מיד כאשר מתקלקל משהו, לפחות בהגיע ימי הגשמים יודעים הם שהגשם והקור יזיקו להם והם מתגברים על עצלותם. בבית כנסת זה לא דאגו בשנים האחרונות לתקן מאומה. בית הכנסת נמצא במצב של "מה נורא המקום הזה". ומדוע זה כך? "אין זה כי אם בית א-לוקים" אשר אין לו בעלים גשמי שידאג לתקנו.

כפי שהסברנו בעבר לא רק לשם האדם יש משמעות וסוד אלא אפילו לשם של דומם יש משמעות, כוונה וסודות. אמרתי זאת במשפחה שערכה אזכרה לסבא והשתתפו בה לא מעט תלמידי חכמים אחד מהם קרא בקול שהוא ישמח להוכחה להלן הדברים : בפרשת ויצא לאחר שלבן רדף אחרי יעקב מחמת

גניבת התרפים, משש את כל כלי יעקב ומשפחתו ולא מצאם, הוא מציע ליעקב לעשות עמו ברית כמו שנאמר "ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד ביני ובינך" יחד הם בנו את גל האבנים "ויקרא לו לבן יגור שהדותא ויעקב קרא לו גלעד". זה הפסוק היחיד בתורה ובכל התנ"ך, בו מופיע דבר אחד, שמו של גל, בשתי לשונות, עברית וארמית. לבן, המכונה לבן הארמי, כנראה, דיבר רק ארמית אבל יעקב בוודאי היה דו לשוני עברית וארמית. במשך העשרים שנים שיעקב עשה עם לבן, הוא דיבר רק ארמית ואפילו עם נשיו דיבר ארמית. אחרת לא היה צריך לקרוא אותן השדה. נשאלת השאלה למה יעקב, שדיבר ארמית במשך עשרים שנים רצופות עם חמיו ועם נשיו, פתאום ראה הצורך לתת שם בלשון הקודש לגל הזה? המפרשים הסבירו כמה הסברים, אבל כדי להבין ולהראות עניין עומק קריאת השם, נביא את פירושו של החתם סופר בדרשותיו שביאר הטעם שקראו יעקב גלעד, כי יש בזה רמז נפלא על הפסוק הראשון של קריאת שמע, והענין בזה כי בפסוק שמ"ע ישראל הוי"ה אלקינ"ו הוי"ה אח"ד יש כ"ה אותיות, אולם מאחר שאין אנו מזכירים את ב' שמות הוי"ה ככתיבתן אלא כקריאתן אדנ"י, נמצא שיש עוד שמונה אותיות ב' שמות אדנ"י שיחד הן ל"ג אותיות. זאת ועוד ידוע, כי בפסוק "שמע ישראל" נמסר במסורה לכתוב ב' האותיות ע' ד' גדולות. נמצא לפי זה כי גלעד שהן אותיות ג"ל ע"ד, הוא רמז על פסוק הראשון של קריאת שמע שיש בו ג"ל אותיות עם אותיות ע"ד גדולות, והביאור בזה כי כשכרת יעקב אבינו ברית עם לבן הארמי, עשה גלעד לרמז על הייחוד הגדול של קריאת שמע, כדי לעשות בכך מחיצה של ברזל המבדלת בין ישראל ובין לבן הארמי. הרי לכם משמעות וסוד אפילו בשם של דומם.

לבריאות מזל ברכה והצלחה לאלונה בת שמחה ולכל משפחתה הי"ו

לבריאות ברכה והצלחה
סמ' בן חילוזה
שמחה בת שרה הי"ו
הם וילדיהם וכל אשר להם.

סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סג'ורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב שמשון פוקס שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכ"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - 16:15

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
יצחק שוחט בן סועד ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן נג'ט ומשפ' הי"ו
אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו
יחזקאל בן ברטה ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

תפילות בימי חול: שחרית - 7:30 מנחה - 16:15 ערבית - 17:00
שיעורי תורה שעה לפני מנחה

הרב יהונתן הכהן אמדדי שליט"א רב ביהכ"ס - יום א' ב' ד'
הרב שמשון פוקס שליט"א - יום ג' הרב נאור דרשני שליט"א - יום ה'
הרב רפאל עגיב שליט"א - יום ה' בשעה 19:30

תפילות שבת חודש:

שיר השירים - 16:05 מנחה - 16:10 קבלת שבת - 16:30
שחרית - 7:00 מנחה א' - 13:30 מנחה ב' - 16:10 ערבית - 17:15
שיעורי תורה בשבת: הרב בן יאבו שליט"א - 12:30 וב- 14:10
לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:50 יום ד' 20:50 יום ה' 20:30

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית - 7:00

מנחה וערבית (סמוכות) 16:10

שיעורי תורה אחרי ערבית

יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
בשעה 18:00 שיעור
מהרב דניאל קמחי שליט"א